

BEZPIECZNY
UCZEŃ

LESZEK STANISŁAW
LESIŃSKI

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDMIOTU EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA III etap edukacyjny – zakres podstawowy

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna
Recenzja merytoryczna – Arkadiusz Wójcik
Katarzyna Witkowska
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00–478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Bomba w szkole i co dalej?

Cele

a) cel ogólny – zapoznanie z zasadami postępowania w przypadku zagrożenia materiałem wybuchowym

b) cele szczegółowe

Cele operacyjne szczegółowe wynikające z podstawy programowej – uczeń potrafi:

- (P) rozpoznać zagrożenia i ich źródła;
- (PP) wyznaczyć strefę bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia;
- (PP) uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice;
- (PP) omówić zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych;
- (P) wskazać drogi ewakuacji w szkole;
- (PP) omówić zasady zachowania się w przypadku otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego;
- (PP) omówić zasady postępowania w przypadku znalezienia podejrzanego pakunku (plecaka, torby, paczki).

W czasie zajęć będą kształtowane następujące kompetencje kluczowe:

- umiejętność uczenia się i umiejętność pracy zespołowej.

Cele operacyjne wykraczające poza podstawę programową – uczeń potrafi:

- (PP) omówić zasady zachowania się w przypadku otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego,
- (PP) omówić zasady postępowania w przypadku znalezienia podejrzanego pakunku (plecaka, torby, paczki).

Metody/Techniki/Formy pracy nauczania

- wykład problemowy – przekazanie informacji przez nauczyciela
- metoda przypadków
- programowane z użyciem komputera

Środki i pomoce dydaktyczne

- zestawy ćwiczeń opracowane przez nauczyciela dla każdego zespołu uczniowskiego w postaci – karty identyfikacji incydentu terrorystycznego, procedury działania w zagrożeniu oraz tabeli zagrożeń
- prezentacja multimedialna na temat terroryzmu i incydentu terrorystycznego
- komputery z dostępem do Internetu – 1 na grupę uczniów – do wyszukiwania informacji w Internecie
- zestaw multimedialny do prezentacji – nauczyciel

Opis przebiegu lekcji

- uczniowie pracują w grupach 2–4-osobowych z wyznaczonym liderem grupy
- Czas trwania zajęć: 45 ‘
- Uczestnicy: uczniowie I roku nauki

Zadanie dla ucznia – na podstawie informacji przekazanej przez nauczyciela oraz własnych doświadczeń i obserwacji zagrożeń:

- na podstawie tabeli zagrożeń dokonaj analizy zagrożeń i wypełnij kartę identyfikacji zagrożenia terenu szkoły zamachem terrorystycznym – zagrożenie materiałem wybuchowym,
- zapoznaj się z procedurami zagrożenia i przyporządkuj procedurę do zdarzenia,
- zaprezentuj i omów swój wybór

Faza wstępna

- określenie tematu zajęć,
- wyjaśnienie uczniom tematu, szczegółowych celów kształcenia,
- zaznajomienie uczniów z materiałami dydaktycznymi,
- podział uczniów na zespoły z wyznaczeniem lidera.

Faza wstępna

- omówienie zjawiska terroryzmu oraz pojęcia incydentu terrorystycznego
- praca w grupach nad rozwiązaniem zadań z wykorzystaniem portali internetowych o terroryzmie, np. ABW

Faza sprawdzająca

- przedstawienie i uzasadnienie przez lidera grupy selekcji zagrożeń dokonanych przy pomocy karty identyfikacji zagrożenia,
- przedstawienie i uzasadnienie przez lidera grupy przyporządkowania procedury działania do konkretnego zdarzenia terrorystycznego – zamachu bombowego.

Faza końcowa – omówienie sposobu wykonania zadania

- dyskusja nad poprawnością przyjętych rozwiązań,
- ocena wykonania zadań w grupach,
- postawienie zadań do samodoskonalenia pozalekcyjnego.

Komentarz metodyczny

Zajęcia powinny przebiegać z uwzględnieniem zasad konstruktywizmu dając możliwość uczenia się z wykorzystaniem różnych źródeł – wiedza przekazywana przez nauczyciela, informacje wyszukane w Internecie, wiedza koleżeńska – dyskusja

w grupie. Zajęcia powinny być prowadzone w formie atrakcyjnej zarówno dla ucznia zdolnego, któremu należy powierzyć rolę lidera w grupie, jak i ucznia z SPE, który winien być motywowany pozytywnie przez grupę. W zajęciach należy stymulować, poprzez pytania problemowe oraz kierowaną dyskusję kształtowanie umiejętności kluczowych, w szczególności takich jak: porozumiewanie się w języku ojczystym, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne i obywatelskie, umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania, rzetelnego korzystania ze źródeł, komunikacyjne, zachowań asertywnych, umiejętność współpracy w grupie i podejmowania działań indywidualnych, inicjatywność.

Sposoby oceniania: ocenie podlega poprawność (zupełność) wskazania zagrożeń w opracowanej tabeli, dobór procedury, uzasadnienie doboru procedury, obserwacja pracy uczniów – zaangażowanie ucznia w pracę zespołu.

Dostosowanie przebiegu lekcji do ucznia z SPE

- Liderzy grup zobowiązani się do udzielania pomocy – wyjaśnień, powtórzeń, zwolnienia tempa wypełniania dokumentu w stosunku do osób z SPE.
- Uczeń z SPE może być oceniany wyłącznie z zakresu wynikającego z podstawy programowej.